

UNIVERZITA KARLOVA**Filozofická fakulta****Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba závěrečné práce**

Akademický rok: 2016/2017

Jméno a příjmení studenta: Bc. Hynek Kaplan
Datum narození: 10.01.1992
Identifikační číslo studenta: 19570890

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 438511

Název práce: Jinakost bytí
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Dita Válová, Ph.D.
Oponent(i): prof. Mgr. Miroslav Petříček, Dr.

Datum obhajoby : 08.09.2017 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Uchazeč: Ve své práci se zaměřil na Lévinasovy rané spisy „Existence a existující“ a „Čas a jiné“, jejichž tématem je il y a. Vedle toho se zaměřil na literární tvorbu Blanchota. Cílem bylo ukázat pozitivní aspekty il y a. První část práce představuje il y a, jak je traktováno v Lévinasově díle: il y a je čirá existence zbavená jakéhokoli existujícího. Vyvolává v nás hrůzu z neomezenosti a anonymity. Dále se věnuje stěžejní části Blanchotova románu „Temný Tomáš“, na který Lévinas výslovně odkazuje. Zabývá se i dílem „Literární prostor“, v němž podle něj Blanchot o „il y a“ rovněž hovoří, užívá však výraz „druhá noc“. Zde se objevuje zajímavý aspekt, který Lévinas sám netematizuje: je-li il y a prosté všech subjektů a objektů, může jím být kdokoli. Protože je bez existujícího, odkazuje zároveň na všechny existující. Promlouvá k nám skrze umělecká díla, jako určitá intertextualita, je tím co fascinuje. Hrůza, kterou vyvolává il y a, nemusí být chápána pouze negativně. V závěrečné kapitole se zabývá jinakostí il y a. Jinakostí rozumí vše, na co se nelze v intenci zaměřit a co nelze uchopit. Il y a je jinakostí v tomto smyslu: nelze ho intencionálně uchopit. Je absolutní jinakostí, stejně jako Druhý.

Školitelka: práce je dobře promyšlená, ucelená, kompaktní, strukturu má dobře propracovanou. Hlavní záměr je osvětlit pojem il y a novým způsobem. Teze o pozitivní stránce il y a je oprávněná, je udržitelná a dostatečně argumentovaná. Kromě hlavní teze autor analyzuje komplementární pojem „hypostase“. Přitom probírá řadu souvisejících témat, jako intence, umění, fascinace, jinakost. Druhá kapitola přináší komparaci s Blanchotem je velmi zajímavá a přínosná. Třetí kapitola vhodně završuje toto srovnání. Velký přínos představuje pokus zachytit a netradičně osvětlit pojem hypostase. Práce je po formální stránce pečlivá, bohužel obsahuje řadu gramatických chyb. Za příliš odvážnou tezi však považuje tvrzení, že il y a je rezervoárem, ze kterého vzchází Druhý i Bůh.

Oponent: Autor se drží především raného Lévinasova díla. Sleduje, jak se pojem *il y a* vynořuje přes Lévinasovu četbu Husserlovy intencionality. V Husserlově teorii intencionality je *il y a* implikováno, avšak netematizováno, protože s jeho uznáním by se Husserlova teorie intencionality rozpadla. Autor zároveň ukazuje, že od pojmu *il y a* vede cesta k jinakosti Jiného v pozdních spisech. Z celé práce je zřejmé, že význam pojmu *il y a* je širší, protože se dá spojit třeba s fenoménem touhy. Kontext zkoumání velmi dobře osvětluje rozdíly mezi Husserlem, Lévinasem, Heideggerem, Blanchotem. Kritická poznámka k pojmu intencionality: jakkoli Lévinas Heideggera zná, jeho pojem *il y a* nemá nic společného s Heideggerovou ontologickou diferencí. To se ukazuje mimo jiné v tom, že *il y a* přetrvává i dění hypostase. Zacházení s textem Blanchota je velmi příkladné.

Uchazeč: Teze o závislosti Boha a Jiného na *il y a* je teze Simona Critchleyho, kterou on sám ve skutečnosti nezastává, nýbrž naopak kritizuje.

Klasifikace obhajoby:	výborně	
Předseda komise:	Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)
Členové komise:	Mgr. Václav Němec, Ph.D. (přítomen)
	doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (přítomen)